

Kancelaria Radcy Prawnego FORTUNA

redaktor naczelny:

radca prawny Andrzej Fortuna

redakcja:

Kancelaria Radcy Prawnego FORTUNA

ul. Zawiszy Czarnego 6/1

80-433 Gdańsk

Nr wpisu do rejestru dzienników i czasopism: L.P. 1797

wydawca:

Andrzej Fortuna prowadzący

działalność gospodarczą pod nazwą

Kancelaria Radcy Prawnego FORTUNA

ul. Zawiszy Czarnego 6/1

80-433 Gdańsk

Biuletyn z 17.09.2018 r.

I. ZMIANY W REGULACJACH

KRAJOWY SYSTEM CYBERBEZPIECZEŃSTWA

W dniu 28 sierpnia 2018 r. weszła w życie ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 1560) będąca implementacją dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1148 z dnia 6 lipca 2016 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu bezpieczeństwa sieci i systemów informatycznych na terytorium Unii (tzw. dyrektywa NIS).

Celem ustawy jest stworzenie mechanizmów i koordynacja działań w celu zapewnienia ochrony systemów informacyjnych na działania naruszające poufność, integralność, dostępność i autentyczność przetwarzanych danych.

Krajowy System Cyberbezpieczeństwa ma za zadanie wykrywać oraz przeciwdziałać atakom w sieci. System tworzyć będzie administracja rządowa, samorządowa oraz przedsiębiorcy z wybranych sektorów gospodarki (m. in. sektor energetyczny, bankowości, transportu, czy ochrony zdrowia), którzy zostaną uznani za operatorów usług kluczowych.

Na takich operatorach spoczywać będą liczne obowiązki, jak np. wdrożenia systemu zarządzania bezpieczeństwem, zgłaszania wystąpienia incydentów zagrażających bezpieczeństwu czy opracowania dokumentacji dotyczącej cyberbezpieczeństwa. Przedsiębiorca z danego

sektora stanie się operatorem usług kluczowych, jeżeli organ do spraw cyberbezpieczeństwa w drodze decyzji uzna go za operatora usług kluczowych.

Do Krajowego Systemu Cyberbezpieczeństwa należą również dostawcy usług cyfrowych. Za takich dostawców uznaje się wszystkie - a więc bez konieczności wydania decyzji - osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, z wyjątkiem mikro i małych przedsiębiorców, którzy świadczą usługi cyfrowe w postaci internetowej platformy handlowej, usługi przetwarzania w chmurze lub wyszukiwarki internetowej. Na dostawców usług cyfrowych nałożony został obowiązek podejmowania odpowiednich środków w celu zarządzania ryzykiem, zapobiegania i minimalizacji wpływu niebezpiecznych incydentów na świadczone przez nich usługi. Dostawcy są zobowiązani m. in. do przeprowadzania czynności umożliwiające wykrywanie, rejestrowanie, analizowanie oraz klasyfikowanie incydentów oraz dokonywania zgłoszeń zaobserwowanych incydentów.

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE - NOWA PODSTAWA ODRZUCENIA OFERTY

W związku z wejściem w życie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa, z dniem 28 sierpnia 2018 r. wprowadzona została nowa przesłanka do katalogu podstaw odrzucenia oferty w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego na podstawie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.

Zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 7d PZP zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli jej przyjęcie naruszałoby bezpieczeństwo publiczne lub istotny interes bezpieczeństwa państwa, w tym bezpieczeństwo podmiotów objętych jednolitym wykazem obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej, o której mowa w art. 5b ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2018 r. poz. 1401), a tego bezpieczeństwa lub interesu nie można zagwarantować w inny sposób.

Jednolity wykaz obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej sporządzany jest przez Dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa. O ujęciu w wykazie obiektu, instalacji, lub urządzenia Dyrektor ma obowiązek powiadomić jego właściciela lub posiadacza.

ZMIANA WYSOKOŚCI MINIMALNEGO WYNAGRODZENIA

W dniu 11 września 2018 r. Rada Ministrów przyjęła rozporządzenie w sprawie minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz minimalnej stawki godzinowej w 2019 r. Od 1 stycznia 2019 r. minimalne wynagrodzenie za pracę będzie wynosiło 2.250 zł brutto, a minimalna stawka godzinowa – 14,70 zł brutto.

SKŁADKA NA ZUS MOŻE BYĆ ZALEŻNA OD PRZYCHODÓW

W dniu 17 sierpnia 2018 r. została ogłoszona ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu obniżenia składek na ubezpieczenia społeczne osób fizycznych wykonujących działalność gospodarczą na mniejszą skalę (Dz. U. z 2018 r., poz. 1577).

Ustawa wprowadza możliwość skorzystania przez drobnych przedsiębiorców z preferencyjnych zasad uiszczania składek na ubezpieczenia społeczne. Przedsiębiorcy, którzy uzyskują średni przychód w wysokości nie większej niż 2,5-krotność minimalnego wynagrodzenia za pracę będą mogli uiszczać składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe obliczane od podstawy wymiaru stanowiącej wysokość rzeczywiście osiągniętego przychodu. Podstawa wymiaru nie może przy tym przekroczyć 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w danym roku oraz nie może być niższa od 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Decyzja w zakresie wyboru sposobu obliczania składek należy od danego przedsiębiorcy, bowiem w dalszym ciągu przedsiębiorcy będą mogli dokonywać rozliczeń na dotychczasowych zasadach.

Prawo skorzystania z preferencyjnych zasad nie będzie przysługiwało m. in. przedsiębiorcom, którzy korzystają z obniżonej podstawy wymiaru składek dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą (tzw. niski ZUS), czy przedsiębiorcom wykonującym działalność na rzecz byłego pracodawcy.

Ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

II. ORZECZNICTWO

ZASADY REPREZENTACJI SPÓŁKI KOMANDYTOWEJ PRZY ZMIANIE UMOWY SPÓŁKI

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 września 2018 r., sygn. akt III CZP 42/18

Do Sądu Najwyższego zostało skierowane pytanie prawne w związku z wątpliwościami sądu okręgowego dotyczącego zasad reprezentacji przy podejmowania uchwały o zmianie umowy spółki komandytowej, gdy komplementariuszem spółki jest spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, a komandytariuszem – członek zarządu tej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Sąd Najwyższy podjął uchwałę o treści *„Jeżeli członek zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest wraz z tą spółką współnikiem spółki komandytowej, do wyrażenia przez spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością zgody na zmianę umowy spółki komandytowej - wymaganej na podstawie art. 9 k.s.h. - ma zastosowanie art. 210 § 1 k.s.h.”*

Z uchwały Sądu Najwyższego wynika, że w okolicznościach opisanej sprawy, przy podejmowaniu uchwały o zmianie umowy spółki komandytowej, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością nie może być reprezentowana przez własny zarząd, ale - zgodnie z art. 210 k.s.h. zgody na zawarcie umowy może udzielić tylko jej rada nadzorcza lub pełnomocnik powołany uchwałą zgromadzenia wspólników.

Sąd Najwyższy podkreślił, że te szczególne zasady reprezentacji mają na celu uniknięcie kolizji interesów, aby decyzja w zakresie zmiany umowy spółki nie leżała w gestii tylko jednej osoby – działającej jednocześnie jako komandytariusz oraz jako reprezentant – członek zarządu komplementariusza.

OBOWIĄZEK ZAPŁATY OC DOTYCZY RÓWNIEŻ POJAZDÓW, KTÓRE NIE SĄ UŻYTKOWANE

Wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 4 września 2018 r., sygn. akt C – 80/17

Wyrok został wydany na kanwie sprawy o zwrot wypłaconego odszkodowania, wniesionej przez portugalski fundusz gwarancyjny przeciwko właścicielce nieubezpieczonego pojazdu. Ze względu na chorobę, właścicielka pojazdu zaprzestała używania samochodu, przechowywała go na własnej posesji i wobec tego stała na stanowisku, nie ma już obowiązku uiszczania składek na ubezpieczenie OC. Syn właścicielki bez jej zgody uruchomił pojazd i spowodował wypadek, wskutek czego fundusz wypłacił poszkodowanym odszkodowanie i dochodził jego zwrotu od właścicielki pojazdu.

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzekł, że brak zamiaru użytkowania pojazdu nie jest wystarczającą podstawą do zwolnienia z obowiązku uiszczania składek na ubezpieczenie. Jeżeli pojazd nie został oficjalnie wycofany z ruchu i jest zdolny do jazdy, to w dalszym ciągu powinien być objęty obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej.

Trybunał podkreślił również, że państwa członkowskie mogą uregulować w przepisach, że instytucji odszkodowawczej będzie przysługiwało roszczenie regresowe nie tylko w stosunku do sprawcy wypadku, ale również przeciwko osobie, która nie dopełniła obowiązku ubezpieczenia pojazdu.

SĄD MA UPRAWNIENIA DO ZMIANY PRAWOMOCNYCH POSTANOWIEŃ KOMORNIKA

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 sierpnia 2018 r., sygn. akt III CZP 28/18

Przedmiotowa sprawa dotyczyła zmiany postanowienia komornika w przedmiocie kosztów postępowania egzekucyjnego. Sąd nadzorujący działalność komornika wydał w tej sprawie postanowienie z urzędu, gdy stwierdził, że komornik niezgodnie z przepisami podwyższył

stawkę opłaty egzekucyjnej o kwotę podatku VAT. Komornik nie zgodził się z tym rozstrzygnięciem i złożył zażalenie.

Sąd odwoławczy choć podzielał co do meritum stanowisko sądu rejonowego, nabrał wątpliwości, czy możliwe było dokonanie zmiany postanowienia, w sytuacji gdy postępowanie egzekucyjne już się zakończyło, postanowienie było prawomocne, a nawet wykonane.

Sąd Najwyższy wprawdzie odmówił podjęcia uchwały w tej sprawie, jednakże stało się to tylko z tej przyczyny, iż uznał, że w sprawie nie występuje zagadnienie prawne budzące poważne wątpliwości. Sąd Najwyższy bowiem, nawiązując do swoich wcześniejszych orzeczeń podkreślił, że uprawnienia kontrolne sądu nie są ograniczone czasem, wobec czego sąd ma możliwość zmiany bądź uchylenia wadliwych postanowień komornika, nawet jeżeli postanowienia są już prawomocne i wykonane.

ZOBOWIĄZANIE STRONY DO UISZCZENIA ZALICZKI NA OPINIĘ BIEGŁEGO RÓWNIEŻ MOŻNA ZASKARŻYĆ

Postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 6 czerwca 2018 r., sygn. akt I Acz 634/18

KANCELARIA RADCY PRAWNEGO

Powód wniósł zażalenie na zarządzenie sądu okręgowego, którym powód został zobowiązany do uiszczenia zaliczki na koszty przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego. Powód nie zgadzał się z tym zarządzeniem, bowiem w 95% został zwolniony od ponoszenia kosztów sądowych, a wydając zobowiązanie sąd tego nie wziął pod uwagę.

Sąd nie rozpoznał merytorycznie zarzutów powoda, ponieważ odrzucił jego zażalenie uznając, że nie istnieje przepis uprawniający do wniesienia zażalenia na taką czynność sądu.

Sąd Apelacyjny w Krakowie uchylił zaskarżone postanowienie. W uzasadnieniu postanowienia wskazał, że wprawdzie przepisy kodeksu postępowania cywilnego nie zawierają normy, która wprost przewiduje możliwość wniesienia zażalenia na zarządzenia zobowiązujące do uiszczenia zaliczki na koszty opinii biegłego, jednak to nie oznacza, że takie zażalenie jest niedopuszczalne.

Sąd Apelacyjny wskazał, że zgodnie z art. 394 § 1 pkt 9 k.p.c., zażalenia do sądu drugiej instancji przysługują na postanowienia i zarządzenia, których przedmiotem jest określenie zasad ponoszenia przez strony kosztów procesu. W ocenie Sądu Apelacyjnego zobowiązanie strony do uiszczenia zaliczki stanowi określenie zasad ponoszenia kosztów procesu - wobec czego na zarządzenie w tym przedmiocie przysługuje stronie zażalenie.

NIE KAŻDE OPÓŹNIENIE W ZAPŁACIE WYNAGRODZENIA UZASADNIA ROZWIĄZANIE PRZEZ PRACOWNIKA UMOWY O PRACĘ

Wyrok Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 20 lipca 2018 r., sygn. akt IV Pa 33/18

Pracodawca wystąpił z powództwem o odszkodowanie przeciwko byłemu pracownikowi w związku z nieuzasadnionym rozwiązaniem przez pracownika umowy o pracę bez okresu wypowiedzenia. W uzasadnieniu rozwiązania umowy pracownik powołał się na 3-dniowe opóźnienie w zapłacie wynagrodzenia za pracę, co w jego ocenie stanowiło ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracodawcy.

Sądy oby instancji uznały, że pracownikowi nie przysługiwało prawo do rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia. KANCELARIA RADCY PRAWNEGO

Zauważyły co prawda, że zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego zapłata wynagrodzenia za pracę jest jednym z podstawowych obowiązków pracodawcy, a opóźnienie w zapłacie tego świadczenia może stanowić ciężkie naruszenie uzasadniające rozwiązanie umowy bez wypowiedzenia. Aby jednak móc zwłokę pracodawcy zakwalifikować w ten sposób, musi ona pojawiać się uporczywie i stanowić realne zagrożenie dla ważnego interesu pracownika.

Sądy tym samym orzekły, że jednorazowy przypadek 3-dniowego opóźnienia w zapłacie wynagrodzenia (tym bardziej, iż opóźnienie obejmowało okres dwóch dni wolnych od pracy) nie stanowi tak istotnego uchybienia, aby można je było uznać za ciężkie naruszenie.

W konsekwencji sądy orzekły, że pracownik jest zobowiązany do zapłaty pracodawcy odszkodowania.

WYKONAWCA NIE ODPOWIADA ZA USZKODZENIE KABLA, KTÓREGO NIE WIDAĆ NA MAPIE

Wyrok Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 28 maja 2018 r., sygn. akt VII Ga 68/18

Sprawa dotyczyła roszczenia o odszkodowanie za uszkodzenie podziemnego światłowodu, do którego doszło podczas wykonywania prac budowlanych. Właściciel światłowodu zarzucił wykonawcy, że przystąpił do wykonania robót ziemnych, pomimo iż nie dysponował mapą zasadniczą terenu robót oraz zaniechał przeprowadzenia uzgodnień branżowych z właścicielem sieci - a taki obowiązek wynikał z przepisów.

Sąd pierwszej instancji oddalił powództwo, a sąd odwoławczy oddalił apelację właściciela sieci.

Sądy orzekły, że przebieg kabla światłowodowego był uwidoczniiony tylko na mapie, którą posiadał właściciel sieci. Światłowód nie był natomiast naniesiony ani na mapę do celów projektowych, ani na mapę znajdującą się w zasobach starostwa powiatowego. W takich okolicznościach nie można wymagać, aby wykonawca robót budowlanych przeprowadził z właścicielem sieci uzgodnienia w zakresie prowadzonych prac ziemnych - skoro wykonawca miał prawo nie wiedzieć, że jakakolwiek sieć znajduje się pod ziemią.

KANCELARIA RADCY PRAWNEGO

III. WARTO PAMIĘTAĆ

ZAPŁATA WYNAGRODZENIA WYKONAWCY W CZĘŚCIACH

Urząd Zamówień Publicznych na swojej stronie internetowej zamieścił przypomnienie o możliwości unormowania - w umowach zawieranych na podstawie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych - zasad wypłaty wynagrodzenia wykonawcy w częściach.

Urząd zwrócił uwagę, że w przypadku umów o roboty budowlane, których termin wykonania jest dłuższy niż 12 miesięcy, jeżeli strony przewidziały płatność wynagrodzenia w częściach, to zgodnie z art. 143 ust. 1 pkt 1 PZP warunkiem zapłaty przez zamawiającego drugiej i następnych części należnego wynagrodzenia za odebrane roboty budowlane jest

Wrzesień 2018

przedstawienie dowodów zapłaty wymagalnego wynagrodzenia podwykonawcom i dalszym podwykonawcom biorącym udział w realizacji odebranych robót budowlanych.

Odnosnie innych umów, tj. umów dostawy, świadczenie usług oraz o roboty budowlane, których termin wykonania nie przekracza 12 miesięcy – przepisy ustawy nie przewidują obostrzeń, wobec czego zasady podziału wynagrodzenia oraz jego wypłaty mogą być dowolnie – aczkolwiek w granicach prawa - uregulowane przez strony w treści umowy.

Ponadto Urząd udostępnił przykłady postanowień umownych regulujących kwestię płatności częściowych. Projekty postanowień dostępne są na stronie internetowej Urzędu:

<https://www.uzp.gov.pl/aktualnosci/czesciowe-platnosci-w-zamowieniach-publicznych>

BEZPŁATNA POMOC PROCESOWA DLA KONSUMENTÓW

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ogłosił, że uruchomiony został projekt bezpłatnej pomocy prawnej udzielanej konsumentom w sporach z nieuczciwymi dostawcami energii elektrycznej, gazu i usług telekomunikacyjnych.

KANCELARIA RADCY PRAWNEGO

Pomocy udzielać organizacja współpracująca z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Stowarzyszenie Aquila. Konsument potrzebujący pomocy we wskazanym powyżej zakresie może wysłać zgłoszenie na adres kontakt@prawo-konsumenckie.pl. W zgłoszeniu powinien być dokładnie opisany stan faktyczny oraz dołączony skan umowy zawartej z przedsiębiorcą oraz wszystkich dokumentów dotyczących danej sprawy.

Pomoc jest udzielana bezpłatnie. Po dokonaniu zgłoszenia konieczne jest uiszczenie opłaty od pełnomocnictwa oraz zaliczki na koszty korespondencji, które jednak można odzyskać po wygraniu sprawy sądowej.